

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

**54-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«ВИЩА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

**22-23 лютого 2023 року
м. Полтава**

УДК 378(082)

B55

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Колесніченко Ірина, методист II категорії навчального відділу

Бурлака Олена, методист навчального відділу

Браславець Тетяна, керівник виробничої практики навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез

Матеріали 54-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта в контексті глобальних викликів». м. Полтава: ПДАУ, 2023. – 202 с.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ	8
Аграрна освіта в умовах воєнного стану <i>Маренич Микола, Баган Алла, Шакалій Світлана</i>	8
Алгоритми прийняття рішень в агрономічній практиці <i>Біленко Оксана, Гордєєва Олена, Вороніна Віра</i>	10
Використання цифрових технологій під час дистанційного навчання у закладах вищої освіти <i>Благодарь Катерина</i>	11
Глобалізація вищої освіти: виклики та можливості <i>Коваленко Нінель</i>	13
Застосування інноваційних методів у навчальному процесі <i>Писаренко Павло, Самойлік Марина, Диченко Оксана</i>	15
Застосування особистісно зорієнтованої технології у процесі підготовки майбутніх фахівців спеціальності геодезія та землеустрій <i>Онїко Валентина, Шевчук Сергій, Чувпило Вадим</i>	17
Значення оцінювання залишкових знань здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія в умовах дистанційного навчання <i>Юрченко Світлана</i>	19
Інноваційні технології навчання в екологічній освіті <i>Писаренко Віктор, Піщаленко Марина</i>	21
Інтеграція викликів сьогодення у сфері охорони навколишнього середовища до системи вищої освіти <i>Тараненко Анна</i>	23
Науково-виробничий центр селекції та насінництва польових культур - головна складова освітнього процесу кафедри селекції, насінництва і генетики <i>Тищенко Володимир, Дубенець Микола</i>	24
Освітня гейміфікація як засіб підвищення ефективності навчання <i>Тристан Дар'я</i>	26
Особливості виховної роботи на кафедрі рослинництва у режимі on-line <i>Гангур Володимир, Антонець Марина, Антонець Олександр</i>	28
Особливості навчального процесу у ЗВО під час воєнного стану <i>Ляшенко Віктор, Бараболя Ольга, Короткова Ірина</i>	30
Особливості надання освітніх послуг в умовах воєнного стану <i>Шокало Наталія, Четверик Оксана</i>	32
Особливості організації навчального процесу у сучасних умовах під час викладання дисциплін на кафедрі рослинництва <i>Гангур Володимир, Філоненко Сергій</i>	34
Особливості формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія упродовж навчання <i>Ласло Оксана, Оленір Роман, Тараненко Сергій</i>	36
Особливості формування готовності майбутніх фахівців галузі Аграрні науки та продовольство до фітосанітарного моніторингу <i>Нечипоренко Наталія, Онїко Валентина, Поспєлова Ганна</i>	38
Переваги та ризики освітньої глобалізації <i>Ромашко Таміла</i>	40
Перспективи та особливості навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти <i>Рибальченко Анна, Криворучко Людмила</i>	43
Формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів аграрних спеціальностей засобами історіографії <i>Поспєлов Сергій, Міщенко Олег, Калашнік Оксана</i>	45

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	48
Аналіз засобів розробки навчальних тестів спеціальностей 051 Економіка та 292 Міжнародні економічні відносини для їх імпорту на платформу дистанційного навчання Moodle <i>Макаренко Петро, Поночовна Олена</i>	48
Асертивність як інструмент ефективної комунікації учасників освітнього процесу <i>Чернікова Наталія, Баган Надія, Вовк Микола</i>	50
Вища освіта в Україні: вектори розвитку в умовах війни <i>Протас Надія, Флегантов Леонід, Слюсар Вадим, Калініченко Антоніна, Івко Сергій, Сазонова Наталія</i>	53
Впровадження елементів дуального навчання у підготовку здобувачів вищої освіти <i>Браславець Тетяна, Колесніченко Ірина, Пастрома Людмила, Москаленко Лілія</i>	58
Дистанційна освіта: проблеми та перспективи <i>Сазонова Тетяна, Вороніна Вікторія, Вараксіна Олена</i>	60
Забезпечення академічної доброчесності при атестації здобувачів вищої освіти <i>Мирна Ольга, Першін Юрій</i>	62
Забезпечення доброчесності дистанційного навчання за освітніми програмами спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування <i>Сердюк Ольга, Канівець Дмитро, Корнійчук Артур</i>	64
Застосування синергетичного підходу як теоретичного підґрунтя для аналізу освітніх систем <i>Дорофєєв Олександр, Дубинка Олег</i>	66
Компетентнісний підхід в системі розвитку освітніх програм та підвищенні якості освітніх послуг <i>Миколенко Інна</i>	68
Коучинговий підхід як ефективний інструмент навчального процесу <i>Даниленко Вікторія</i>	70
Методичні підходи до формування універсальних компетенцій студентів у процесі вивчення курсу «Підприємництво» <i>Мороз Світлана, Калашник Олена</i>	72
Методика створення стартапів як імпакт-проектів із відновлення України <i>Таран-Лала Олена, Дем'яненко Наталія, Світлична Алла</i>	74
Методи формування індивідуальної траєкторії навчання при вивченні дисциплін із вебтехнологій <i>Копішинська Олена, Уткін Юрій, Слюсарь Ігор, Рябий Мирослав</i>	76
Основи проектної технології у розрізі компетентнісного підходу до навчання <i>Дивнич Ольга, Чернова Ольга</i>	77
Особливості використання інноваційних методик навчання у підготовці здобувачів вищої освіти у сфері права в умовах глобалізації <i>Гладкий Сергій, Купчення Лідія, Стрілець Богдан</i>	80
Особливості застосування змішаної форми навчання в освітньому процесі закладів вищої освіти за умов дії воєнного стану <i>Воронько-Невідича Тетяна, Іщейкін Тимур, Помаз Олександр</i>	81
Особливості підготовки кваліфікованих кадрів для органів місцевого самоврядування <i>Галич Олександр, Медвідь Вікторія</i>	83
Особливості синхронного та асинхронного дистанційного навчання <i>Олійник Аліна</i>	85
Перебудова вищої освіти України в контексті воєнних загроз <i>Лозинська Тамара, Роменська Таїсія</i>	87

Переваги та недоліки дистанційного навчання у закладах вищої освіти <i>Волкова Неля, Писаренко Світлана, Михайлова Олена</i>	89
Підвищення ефективності реклами ЗВО у соціальних мережах в умовах глобальних викликів <i>Боровик Тетяна, Майборода Олена, Христенко Кирило</i>	91
Професійний розвиток викладача в контексті сучасних викликів <i>Вакуленко Юлія, Петренко Максим, Дегтярьова Лариса, Бондаренко Марина</i>	93
Рекомендації щодо визначення складу і параметрів джерел резервного живлення мережевого обладнання для доступу до мережі Інтернет <i>Поночовний Юрій, Одарущенко Олег, Протас Надія, Дегтярьова Лариса, Одарущенко Олена</i>	95
Розвиток бренду закладів вищої освіти у соціальних мережах в контексті глобальних викликів <i>Писаренко Володимир, Терещенко Іван, Комар Вадим</i>	97
Соціальний інтелект як основа для формування інших soft-skills <i>Лядський Ігор</i>	99
Didactic project as a form of planning a lesson in management disciplines <i>Mykola Zos-Kior, Dmytro Diachkov, Iryna Potapiuk</i>	100
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	103
Виклики сьогодення у вищій освіті <i>Костенко Олена, Опара Надія, Дрожжана Ольга</i>	103
Використання Moodle та Google Meet для проведення поточного та підсумкового контролю з фізико-математичних дисциплін <i>Антонець Анатолій, Овсієнко Юлія, Рижкова Тетяна</i>	105
Вища освіта в контексті сучасних глобальних процесів <i>Опара Надія</i>	107
Глобалізація вищої освіти – основні тенденції <i>Дрожжана Ольга</i>	110
Глобалізація вищої освіти – переваги і недоліки <i>Шпилька Микола</i>	112
Особливості вивчення автоматизованих систем проєктування з використанням дистанційних технологій <i>Яхін Сергій</i>	114
Особливості реалізації проєктної технології навчання у фаховій підготовці магістрів професійної освіти <i>Горбенко Олександр, Келемеш Антон, Япринець Тетяна</i>	116
Організація освітнього процесу в коледжі в умовах воєнного стану в Україні <i>Сайчук Олександр, Боровик Олена</i>	118
Формування проєктно-дослідницьких умінь студентів закладів професійної освіти засобами навчально-методичного забезпечення <i>Антонець Анатолій, Ковальчук Станіслав, Прілепо Наталія</i>	120
Цифрові інструменти як форма активізації пізнавальної діяльності здобувачів технічного профілю <i>Левченко Юлія, Басова Юлія</i>	122
Чому дистанційне навчання залишиться з нами <i>Прілепо Наталія</i>	124
3D-моделювання та технології 3D-друку як інструменти створення лабораторного устаткування <i>Іванов Олег</i>	126

ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Костенко Олена, д.т.н., професор, **Опара Надія**, к.с-г.н, доцент;
Дрожжана Ольга, старший викладач

Ми в нашій державі переживаємо найтрагічніший рік своєї сучасності. Російська агресія вплинула на все українське суспільство, але дала поштовх і для нових можливостей, посилила стимули для змін у сфері освіти.

Для освітян основним трендом під час військового стану є – навчати, але не просто навчати, а саме якісно навчати, але при цьому потрібно діяти з перспективою того, що буде після війни. Тому основними напрямками діяльності для подолання сучасних викликів у сфері вищої освіти є:

- розвиток, удосконалення, оптимізація гібридних моделей навчання (онлайн, офлайн, змішане, синхронне, асинхронне та інші);

- поглиблення опанування доступних інформаційних технологій та шляхів комунікації (електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram та ін.), платформа LMS Moodle, відео- та аудіокомунікації MS Teams, відеоконференції Google Meet, ZOOM, messenger Cisco Webex Meeting, Skype та ін.), форуми, чати тощо;

- використання платформ для вдосконалення навичок і саморозвитку (www.coursera.org, www.khanacademy.org, www.edx.org, www.udacity.com, prometheus.org.ua, www.ed-era.com, www.futurelearn.com, openuped.eu, iversity.org, online.stanford.edu, umonline.ua, www.apple.com/education/itunes-u та інші) [1];

- зміна принципів викладання. Акцент не у вмінні розповісти те, що здобувач освіти може сам прочитати, а у вмінні підтримати та запалити жагу до знань, мотивувати, допомогти знайти свій талант, стати опорою у навиках комунікації, підвищуючи ефективність самостійної роботи та відповідальності;

- інтеграція в європейській та світовий інтелектуальний простір на основі зростання зацікавленості міжнародних партнерів [2];

- підтримка та розвиток актуальності навичок soft skills, адже ті люди, які можуть похвалитися розвиненими м'якими навичками (вміння спілкуватися, критичне мислення, креативність, лідерські якості, вміння працювати в команді та розв'язувати проблеми тощо), мають набагато більше шансів побудувати успішну кар'єру [3].

Це зовсім не весь перелік завдань на які ми повинні звернути увагу. Досить цікавим для розгляду перспективних напрямів розвитку освіти в глобальному контексті є презентована 9 грудня 2022 року Міністром освіти і науки України програма великої трансформації «Освіта 4.0: український світанок», яка була підготовлена командою МОН на основних засадах та принципах Плану відновлення України [4]. Стратегічний напрям програми – гармонізація українського та європейського освітніх просторів задля відповідності вітчизняної системи освіти технологічному укладу Industry 4.0. Концепція повністю відповідає духу та змісту глобального бачення розвитку освіти, озвученого на Всесвітньому економічному форумі у 2022 році. У партнерстві з Мінцифрою процес цифровізації у сфері освіти має систематизуватися глобально та індивідуально для кожного учасника освітнього процесу – від створення

сучасної цифрової освітньої інфраструктури та інструментів, динамічного розвитку цифрового контенту для освіти та освітян до запуску цифрового освітнього паспорта у смартфоні. Також окремо для вищої освіти визначаються цілі :

- довіра до освітньої, наукової та експертної діяльності ЗВО (використання цифрових інструментів, формування європейської культури та академічної доброчесності тощо);

- сучасна мережа та освітній простір (оптимізація ЗВО через її об'єднання та укрупнення, мережа інноваційних лабораторій та аудиторій, реконструкція гуртожитків, дуальне навчання, приватний капітал, розвиток автономії ЗВО, університетські стипендіальні програми);

- інтернаціоналізація вищої освіти та науки України (входження українських університетів до 1000 найкращих університетів світу, збільшення кількості іноземних студентів, приведення внутрішніх систем забезпечення якості освіти до європейських стандартів, гармонізація законодавства і державної політики України з ЄС);

- статус, умови та можливості для вчених (зарплата, фінансування досліджень, доступ до наукових баз даних, наукова мобільність, інтеграція до європейського дослідницького простору);

- новітня інфраструктура (співфінансування бізнесом інноваційних парків, міжнародний консорціум інфраструктури для досліджень, національний портал міжнародного співробітництва, програми «Наука та винахідництво»);

- результати для економіки (збереження та примноження інтелектуального потенціалу, збільшення частки дослідників віком до 40 років, спрямованість на післявоєнну розбудову України: оборона, безпека, медицина, ІТ, біотехнології, енергетика, космос тощо) [4].

Також суттєві цілі поставлені в категорії «Освіта впродовж життя»: навчання ветеранів та осіб, що демобілізуються, навчання задля активного життя у третьому віці, екосистема для освіти впродовж життя (індивідуальна навчальна траєкторія, мікрокваліфікації, перенавчання та підвищення кваліфікації, прогнозування потреб ринку та розвиток затребуваних навичок тощо).

Тобто, можна констатувати, що процес глобалізації і змін у освітньому просторі є незворотним процесом та невіддільним від нових форм суспільного життя, тому учасники освітнього процесу повинні діяти на випередження враховуючи виклики та цілі перспективного розвитку.

Список використаних джерел:

1. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/platformi-dlya-vdoskonalennya-navichok-i-samorozvitku> (дата звернення: 20.01.2023).

2. Антонівська М.О., Сарновська Н.І. Глобальні тенденції і виклики розвитку вищої освіти: наслідки для України *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2021. №7. С. 213-224.

3. URL: <https://naurok.com.ua/post/7-osvitnih-trendiv-2023-roku> (дата звернення: 20.01.2023).

4. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/12/10/Osvita-4.0.ukrayinskyu.svitanok.pdf> (дата звернення: 20.01.2023).